

Splošno poročilo za leto 2018 – povzetek

Izjava o omejitvi odgovornosti

Ta publikacija je zgolj informativne narave in ne izraža nujno uradnega stališča Evropske agencije za kemikalije. Evropska agencija za kemikalije ne prevzema nobene odgovornosti za morebitno uporabo informacij iz tega dokumenta.

To je izvelek Splošnega poročila agencije ECHA za leto 2018.

Ta dokument vsebuje predgovor, opis pristojnosti, vizije, poslanstva in vrednot agencije ECHA ter povzetek poročila.

Celotno poročilo je na voljo v angleščini na spletni strani:

<https://echa.europa.eu/about-us/the-way-we-work/plans-and-reports>.

Naslov: Splošno poročilo za leto 2018 – povzetek

Referenčna št.: ECHA-18-B-05-SL

ISBN: 978-92-9481-174-5

Kataloška številka: ED-AR-19-001-SL-N

ISSN: 2467-3013

DOI: 10.2823/35245

Datum objave: april 2019

Jezik: SL

© Evropska agencija za kemikalije, 2019
Naslovnica © Evropska agencija za kemikalije

Če imate v zvezi s tem dokumentom vprašanja ali pripombe, jih pošljite na obrazcu za zahtevek po informacijah

(navedite referenčno številko in datum izdaje). Obrazec za zahtevek po informacijah je na voljo pod zavihkom Kontakt na spletišču agencije ECHA na naslovu:

<http://echa.europa.eu/sl/contact>.

Evropska agencija za kemikalije

Poštni naslov: P.O. Box 400, FI-00121 Helsinki, Finska

Naslov za obiskovalce: Annankatu 18, Helsinki, Finska

Splošno poročilo za leto 2018 – povzetek

Leto 2018 je bilo za agencijo ECHA izjemno leto. Glavni dosežki, vključeni v to splošno poročilo, bodo vplivali na naše sedanje in prihodnje delo na področju varne uporabe kemikalij.

Bjørn Hansen je kot novi izvršni direktor v začetku leta prevzel vodenje agencije. Predaja nalog in prehod sta minila brez težav, zato je uvajanje v zapleten sistem postopkov in struktur agencije potekalo hitro. To je bilo ključnega pomena ob bližajočem se roku za tretjo registracijo na podlagi uredbe REACH v maju, s katero se je končala prehodna ureditev za snovi na trgu EU. Zdaj odpiramo naslednje poglavje o varovanju zdravja ljudi in varstvu okolja pred škodljivimi kemikalijami. Agencija ECHA ima zelo veliko informacij o kemikalijah. Obenem se zavedamo, da še vedno nimamo pomembnih varnostnih informacij, zato se bomo morali na to še zlasti osredotočiti.

Komisija je leta 2018 objavila drugi pregled uredbe REACH. Agencija je analizirala vse ugotovitve v tem pregledu in po javnem posvetovanju v svoj delovni program za leto 2019 in nov petletni strateški načrt vključila ukrepe, za katere je zadolžena. Upravni odbor je vse od začetka postopka v letu 2016 pomembno prispeval k pripravi tega strateškega načrta. Nov strateški načrt temelji na pristojnostih agencije ECHA na znanstveno-regulativnem področju in na področju informacijske tehnologije. S tremi strateškimi prednostnimi nalogami se osredotoča na osrednje regulativne naloge agencije ECHA na podlagi uredb REACH, CLP, uredbe o biocidnih proizvodih in uredbe o soglasju po predhodnem obveščanju, ter na njene nove naloge, kot so mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost in iskalnik zakonodaje EU o kemikalijah. Prepričani smo, da bo to smernica za agencijo ECHA v prihodnosti. Pomagalo nam bo pri premagovanju sedanjih negotovosti in prihodnjih izzivov, kot sta novi večletni finančni okvir ali izstop Združenega kraljestva iz EU.

Želimo si, da bi bila agencija pripravljena na prihajajoče izzive, tako od zunaj z usmerjenostjo v pričakovanja deležnikov, kakor tudi od znotraj. Zato si je močno prizadevala, da bi analizirala svojo strukturo in proučila možnosti za izboljšave, da bi lahko kar najbolje izvršila novi strateški načrt. Vse delo in postopki so zdaj osredotočeni na pristojnosti. Menimo, da bomo lahko s to reorganizacijo delali še učinkoviteje in bolj usklajeno prevzemali nove naloge.

V poročilu je obravnavanih še več spodbudnih dosežkov v letu 2018, zato vas vabimo, da ga preberete. Poročilo vsebuje tudi smernice za naše nadaljnje delo. Zelo nas veseli, da se bomo teh izzivov lotili skupaj z osebjem in deležniki agencije ECHA.

„Prevzel sem vodenje zrele in dejavne organizacije, zaradi česar sem lahko zelo hitro tudi sam prispeval k doseganju skupnega cilja, tj. vzpostavitvi trajnostne ureditve na področju kemikalij.“

Bjørn Hansen
Izvršni direktor

Bjørn Hansen
Izvršni direktor

Sharon McGuinness
Predsednica upravnega odbora agencije ECHA

Zakonska pooblastila agencije ECHA

Evropska agencija za kemikalije (ECHA) je organ Evropske unije (EU), ki je bil ustanovljen 1. junija 2007 v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (uredba REACH).

Ustanovljena je bila za namene upravljanja in v nekaterih primerih tudi izvajanja tehničnih, znanstvenih in upravnih vidikov uredbe REACH ter zagotavljanja skladnosti na ravni EU. Ustanovljena je bila tudi za upravljanje nalog, povezanih z razvrščanjem in označevanjem kemičnih snovi, kar od leta 2009 ureja Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi (uredba CLP).

Leta 2012 so se pristojnosti agencije ECHA razširile v skladu z Uredbo (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov (uredba o biocidnih proizvodih).

Istega leta je začela veljati tudi prenovljena uredba o soglasju po predhodnem obveščanju (Uredba (ES) št. 649/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o izvozu in uvozu nevarnih kemikalij). Leta 2014 so se s Skupnega raziskovalnega središča Evropske komisije na agencijo ECHA prenesle določene naloge, povezane s soglasjem po predhodnem obveščanju. Ti zakonodajni akti se uporabljajo v vseh državah članicah EU, ne da bi jih bilo treba prenesti v nacionalno zakonodajo.

Poslanstvo, vizija in vrednote agencije ECHA

Poslanstvo agencije ECHA¹

Skupaj s partnerji si prizadevamo za varno uporabo kemikalij.

Vizija agencije ECHA

Agencija ECHA želi biti središče znanja o trajnostnem ravnanju s kemikalijami ter prispevati k različnim politikam EU in globalnim pobudam v korist državljanov in okolja.

Vrednote agencije ECHA

Preglednost

Regulativne partnerje in deležnike dejavno vključujemo v svoje dejavnosti in sprejemamo odločitve na pregleden način. Lahko nas je razumeti in smo zlahka dostopni.

Neodvisnost

Smo neodvisni od vseh zunanjih interesov in nepristranski pri sprejemanju odločitev. Pred sprejetjem številnih odločitev se odkrito posvetujemo s predstavniki javnosti.

Zanesljivost

Naše odločitve temeljijo na znanosti in so dosledne. Vsi naši ukrepi temeljijo na odgovornosti in varovanju zaupnih informacij.

Učinkovitost

Usmerjeni smo k ciljem, izkazujemo zavzetost in si vedno prizadevamo za smotrno porabo sredstev in virov. Uporabljamo visoke standarde kakovosti in upoštevamo roke.

Prizadevanje za blaginjo

Spodbujamo varno in trajnostno uporabo kemikalij za izboljšanje kakovosti življenja ljudi v Evropi ter varovanje in izboljšanje kakovosti okolja.

---

¹ Poslanstvo in vizija agencije ECHA sta bila v letu 2018 obnovljena. Nova poslanstvo in vizija veljata od januarja 2019.

Glavni dosežki v letu 2018

Po desetletnem obdobju registracije, ki se je končalo z uspešno doseženim zadnjim rokom na podlagi uredbe REACH v letu 2018, ima agencija ECHA zdaj podatke o vseh registriranih snoveh na trgu EU. Skupaj z državami članicami lahko zdaj uporablja svoj edinstveni vir informacij o kemikalijah, da bi določila, katere snovi se lahko štejejo za varne in za katere so potrebni dodatni regulativni ukrepi. Čeprav je stanje bistveno boljše, kot je bilo pred uredbo REACH, je vseeno jasno, da je kakovost informacij takšna, da v zvezi s številnimi snovmi ne omogoča sprejetja takojšnjih sklepov.

Agencija ECHA bo zato morala okrepiti svoja prizadevanja za izboljšanje ravni skladnosti informacij, ki jih predloži industrija. Evropska komisija je s svojim dragocenim prispevkom, ki ga je zagotovila pri pregledu uredbe REACH², pomagala agenciji ECHA, da je svoje prednostne naloge osredotočila na področja, na katerih lahko njena prizadevanja najbolj vplivajo na varovanje zdravja ljudi in varstvo okolja.

Med pripravo in zaključevanjem novega strateškega načrta za obdobje 2019–2023 se je pripravila na prihodnje izzive ter učinkovito in uspešno izvajanje nalog v okviru uredb REACH, CLP, uredbe o biocidnih proizvodih in uredbe o soglasju po predhodnem obveščanju, skupaj z delom na novih ključnih področjih, ki vključujejo naloge, povezane s centri za zastrupitve, mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost kemičnim snovem, okvirno direktivo o odpadkih, iskalnik zakonodaje EU o kemikalijah in obstojna organska onesnaževala.

DEJAVNOSTI

- **Faza registracije na podlagi uredbe REACH se je končala**, ne da bi to povzročilo motnje na trgu. Podjetja so prejela podporo za registracijo 28 357 dokumentacij, na voljo pa so imela tudi dodatno podporo za pripravo svojih registracijskih dokumentacij. Agencija ECHA bo iskala možnosti za izboljšanje ravni skladnosti.
- Podjetja so lahko svoje registracije predložila **do roka v letu 2018**, pri čemer so imela na voljo informacijska orodja in podporo. Agencija ECHA ima zdaj podatke o najpogosteje uporabljenih kemikalijah na trgu EU in jih lahko oceni skupaj z državami članicami.
- **Objavljeni so bili ključni podatki o kemikalijah**, vključno z vsemi informacijami o registraciji, predloženimi do roka v letu 2018 ter poročili o oceni biocidnih proizvodov in povzetki glavnih značilnosti odobrenih proizvodov. Agencija ECHA sprejema ukrepe za nadaljnjo uporabo podatkov, ki jih je zbrala v preteklih letih.
- Oblikovala je pristop za kartiranje kemijskega prostora snovi, registriranih na podlagi uredbe REACH, da bi podprla doseganje ciljev **celostne regulativne strategije** in povečala preglednost sorazmerne obravnave vseh snovi na trgu EU, za katere so odgovorni organi. Tako bodo cilji za leto 2020, ki so bili opredeljeni na Svetovnem vrhu o trajnostnem razvoju, lažje doseženi.
- Agencija ECHA je bila še naprej osredotočena na pridobivanje informacij, potrebnih za pojasnitev dolgoročnih **učinkov snovi na zdravje ljudi in okolje**, učinkovitost ocene pa je povečala z obravnavo skupin snovi. Enotni osnutki sklepov se zdaj pošiljajo vsem glavnim registracijskim zavezancem snovi v določeni skupini. Agencija se pripravlja na reševanje neskladnosti in pomislekov v zvezi s tem vprašanjem, ki so bili izraženi na javnih razpravah.
- V zvezi s stanjem sklepov o evalvaciji snovi je nosilec dejavnosti in deležnikom vedno zagotavljala **preglednost** z ustreznimi posodobitvami na svojem spletnem mestu.
- V tesnem sodelovanju z državami članicami so se v skupine razvrstile kemijsko podobne **registrirane snovi v količini več kot 100 ton na leto**, kar je prispevalo k boljšemu razumevanju kemijskega prostora ter učinkovitemu in skladnemu regulativnemu ukrepanju, kjer je to potrebno.

² Splošno poročilo Komisije o izvajanju uredbe REACH in pregledu nekaterih elementov, COM(2018) 116 final, na voljo na strani: https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/review_en.

- Na **seznam kandidatnih snovi** je bilo dodanih 16 novih snovi. Za sedem snovi se je zaradi njihove nevarnosti za zdravje in okolje priporočilo, naj se vključijo na **seznam snovi, ki so predmet avtorizacije**. Opravljene so bile priprave za sprejem naslednjega svežnja vlog za izdajo avtorizacije.
- Agencija ECHA je pripravila rekordno število **predlogov za omejitev**, pri čemer je z nekaterimi dosegla velik preboj, na primer s predlogom o mikroplastiki.
- Pospešila je pomembno, na informacijah utemeljeno in inovativno **nadomestitev** z izboljšanjem dostopa do javne zbirke podatkov o kemikalijah, povečanjem zmogljivosti držav članic in deležnikov, da analizirajo druge možnosti, in okrepitvijo priložnosti za povezovanje v mreže.
- Število primerov, v katerih je bila predložena **usklajena dokumentacija o razvrščanju in označevanju**, se je povečalo za približno 50 %, k čemur so predvsem prispevale predložitve, povezane z aktivnimi snovmi v fitofarmaceutskih sredstvih in biocidnih proizvodih.
- Industriji je bil zagotovljen prvi sklop orodij za usklajeno uradno obveščanje **centrov za zastupitve** o nevarnih zmeseh, obenem pa se je nadaljevalo delo v zvezi z osrednjim portalom za uradno obveščanje organov.
- Da bi pospešila izvajanje **programa pregleda za biocide**, je agencija ECHA začela zagotavljati državam članicam zgodnejšo in večjo podporo. Izdane so bile prve avtorizacije Unije, podjetjem pa je bilo omogočeno, da so svoje biocidne proizvode avtorizirali za celoten trg Unije na podlagi ene same vloge.
- Organi iz držav zunaj EU lahko zdaj zaradi boljše kakovosti regulativnih informacij v obvestilih o izvozu, pripravljenih v okviru uredbe o soglasju po predhodnem obveščanju, na podlagi teh informacij sprejemajo boljše odločitve.
- Agencija ECHA se je odločila, da bo nadaljevala izdelavo **iskalnika zakonodaje EU o kemikalijah**, pri tem pa upoštevala ugotovitve študije o izvedljivosti, opravljene v prvi fazi projekta.
- **Observatorij EU za nanomateriale** je bil razširjen z informacijami o raziskavah in inovacijah.

UPRAVLJANJE

- **Nov strateški načrt**, ki ga je sprejel upravni odbor, in **pregled organizacijske sheme** sta pomagala agenciji, da se pripravi na prihodnje izzive. Nove prednostne naloge skupaj z novo komunikacijsko strategijo, ki je še v pripravi, tesno povezujejo delo ECHA s cilji ZN na področju trajnostnega razvoja.
- **Nov izvršni direktor** agencije ECHA je ohranil dobre komunikacijske tokove in odnose z institucijami, državami članicami in deležniki, ki jih je vzpostavil odhajajoči izvršni direktor.
- **Delo odbora** poteka uspešno zaradi stalno visoke ravni zavezanosti in predanosti članov in strokovnjakov iz držav članic.
- Ključni projekti izvrševanja, ki jih usklajuje **forum**, so bili osredotočeni na obveznosti, usmerjene v varstvo potrošnikov in delavcev, pri čemer se je pokazalo, da je najmanj informacij o nevarnostih na voljo za kemikalije, ki se prodajajo prek spleta, in da so varnostne informacije, ki se posredujejo delavcem, pomanjkljive.
- Služba **HelpNet** je ponudila podporo podjetjem pri izpolnjevanju njihovih obveznosti v zvezi z registracijo na podlagi uredbe REACH v letu 2018 in pravočasni predložitvi registracijske dokumentacije.
- **Mreža uradnikov za varnost** je razširila varnostni model za ocenjevanje zbirk podatkov agencije ECHA in vključila posamezne strokovnjake, ki sodelujejo v odborih agencije.
- **Financiranje**: V letu 2018 se je kot posebej zahtevna pokazala ureditev z mešanim financiranjem, tj. kombinacijo prihodka iz pristojbin in izravnalne subvencije EU. Razlog za to je bila nepredvidljiva količina registracij zaradi roka za registracijo na podlagi uredbe REACH. To je prineslo različne rezultate: več prihodka od pristojbin na podlagi uredbe REACH in manj prihodka na podlagi uredbe o biocidnih proizvodih, kot je bilo pričakovano.
- Vzpostavljena je bila nova **strategija za človeške vire** za dolgoročno usmerjanje razvoja človeških virov agencije.
- Nadaljevalo se je izvajanje pobud, povezanih s **prihodnjo stavbo** agencije.